

UDVARHELYI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona. Egy szám ára 16 fl. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak egész évre 5 korona. — Telefonszám: 14.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora 50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Az adófizetés eltiltása.

Sz.-udvarhely, okt. 30.

Az országszerte megindult mozgalmak aktuálissá tették az adómehtagadásnak sokat vitatott kérdését. De hogy van-e jogos alapja az adómehtagadásnak, illetve helyesebben mondva, hozhat-e törvényhatóság olyan határozatot, a mely még az önkéntes adófizetés eltiltását is eltiltja, ezt a kérdést a tanácskozások sem tették világosabbá. Mindenütt a világon, de nálunk még fokozottabb mértékben, az emberek fanatikusak a politikában és a dolgokat, amelyek azzal összefüggésben vannak, nyugodtan, elfogulatlanul megítélni nem tudják, hanem a pártpolitika különböző színű pápaszemét téve föl, az egyik vörösnek mondja azt, a mit a másik feketének lát. Hiába való ilyenkor a kapacitálás, a törvény magyarázata meddő dolog, mert a gyűlés minden egyes tagjának előre megvan — pártállása szerint — a maga meggyőződése, amelytől aztán a világ első jogtudósának fölvilágosítása sem tudja eltéríteni. Pedig a jogi igazság azoknak az oldalán áll, akik azt állítják, hogy az önkéntes adófizetés elfogadását megtiltani nem lehet. A törvény csak a meg nem szavazott adók behajtását tiltja el, de a behajtás és önkéntes fizetés fogalma még sem vonható egy kalap alá. Arra a XVI. századbeli törvényre való hivatkozás pedig, amely az önkéntes fizetőköt hazaárulóknak nyilvánítja, még a járatlan nagy községek is igen naiv megokolás hatására teheti, hiszen éppen ilyen joggal lehetne rámutatni akár az aranybullának a fegyveres ellentállást törvényesítő záradékára vagy bár-

milyen más régi, elavult törvényre, amelyet a későbbi törvényhozások — akár kifejezetten, akár hallgatagon, — régen hatályon kívül helyeztek

Hogy az obstruáló ellenzék, habár a magajogi igazát kimutatni nem tudja, mégis olyan határozott állást foglal ebben a kérdésben, megtudnánk érteni akkor, ha más czélszerűségi szempontok szólanának az adóbefizetés eltiltása mellett. Végre is a magasabb pártpolitika érdekében nem szokták rossz néven venni egyik pártnak sem, ha csak a czélt tartja szem előtt és az eszközökben nem igen válogat. De hogy azok a határozatok, amelyek az adófizetés elfogadását megtiltják, csak egy lépéssel is közelebb viszik-e a katonai reformokat a megvalósuláshoz, legalább is nagyon kérdéses és talán maga az ellenzék sincs róla teljesen meggyőződve. Az ujonczok és az adó mehtagadása magában is elég hatalmas fegyver és ha ezzel a törvényben biztosított alkotmányos eszközökkel sem tudják céljukat elérni, az adófizetés elfogadásának mehtagadása már sokat ügyükön nem lendíthet.

Lényeges hasznot tehát az ellenzék ettől a mozgalomtól továbbra se igen várjon, mert a haszon legalább is nem lesz és nem lehet arányban azzal a kárral, amit vele az országnak gazdaságilag okoz.

Egészen más volt a dolog a 48 előtti időkben, amikor még ez az ország a külföldi gazdasági életében nem szerepelt és az ilyenfajta határozatok a külföld előtt hitelét nem érintették, annál az egyszerű oknál fogva is, mert hitel igénye nem igen volt, hitelt nem keresett, de a nélkül sem kapott volna. Ma, amikor nem-

csak állam-, de magániparosaink nagy része is külföldi kezekben van, nem lehet közömbös ránk nézve, hogy ez a külföld hogy gondolkozik rólunk, hogyan itéli meg mozgalmainkat és kisebb vagy nagyobb bizalma van-e állapotunk szilárdságában. Nagyon téves az az okoskodás, hogy ha a külföld látja, hogy befektetett tőkéjének kamatját továbbra is pontosan fizetik, aggodalomra nem lát okot, bizalma visszatér, és papirjait nem dobja a piacra és nem küldi vissza. Ezt nem csak az üzleti élettel ismerős kögazda nem állíthatja, de még a józanul gondolkodó politikus sem. Minden hitelnek és így az államhitelnek is legerősebb alapja a bizalom, s ha az egyszer megrendül, maradjanak bár meg a többi feltételek, kell, hogy ez a körülmény magára a hitelre is befolyással legyen. És ha a külföldi ember álláspontjára helyezkedünk, valljuk be őszintén, hogy ha nem is tartjuk megokoltnak a pénzügyeink iránti bizalmatlanságot mi, akik az itteni állapotokat ismerjük és más szemmel nézzük, nem vehetjük rossz néven tőlük, ha bizonyos aggodalommal nézik a nálunk történő eseményeket. Végre is egy külföldi nem lehet egész tisztában a nálunk történetekkel, információit csakis az ottani lapok tudósításaiból veheti és hogy a külföldi sajtó a helyzetet még a valóságnál komolyabban itéli meg, arról kellőképpen gondoskodnak az osztrák lapok, amelyeknek különben sem esik valami nehezére, ránk kigyót-békát kiáltanak. Beszéljünk bárkivel, aki külföldön járt és az ottani pénzügyi körökkel érintkezett, megmondhatja, hogy már maga az obstrukció, a költségvetés megszavazásának meggátlása, a végtelenségig huzódó

A halál.

A hatalmas gesztenyefák fodros levelei november elsőjére csöndesen hevernek a földön. Aztán megsárgulnak ott és sodorja a szél és söpri valamennyit messze gödörbe. Kikeletkor újra kipattan az enyves rügy a fákon; de ezek a levelek nem térnek vissza többé.

Az ember azonban mohón kapaszkodik az utolsó szalmaszáliba és amikor szemben áll a halál gondolatával, mindig a feltámadásban keres vigasztalást.

Szép ez a gondolat, mely földi gyarlóságunkat magasságba emeli.

De a feltámadás álma még soha egyetlen könyvet se szárított föl, azoknak szeméről, akik elhunyt kedvesüket siratják. A veszteség fájdalma vakká teszi a lelket; csak kezét tud tördelni a kesergő, mikor a temetőbe kíséri halottját. És azon túl is, ha már az utolsó göröngy végkép eltakarta a drága koporsót, nem a halál folytatása, az örökkévalóság veszi szárnyára a megtört gyászolót, hanem az a küzdelem, az az erőszakos harc, hogy a földben porló nem halt meg: él tovább a szeretetben.

A virágok, melyeket a sir fölött ápolunk; koszos ruhák, melyekkel a néma fejját övezzük; a mécs-világok, melyeket halottaink emlékére gyújtunk, — mind azt jelentik, hogy él s amíg mi élünk, velünk, bennünk élni fog tovább a föld porában hamvadó.

Az élet nyomorúság, az élet szenvedés, csalódás, alázkodás; a halál pedig az örök béke, a mindent megszépítő engesztelés.

Csodálatos, hogy mégis a haláltól rettegünk és az életet öleljük görcsösen.

Én azt hiszem, hogy a halálban csupán az a rémes, hogy — elválást jelent. Ha az egymáshoz forrt szívek egyszerre szünnének meg dobogni: a halál nem lenne félelmesebb egy báli éjszakánál, melynek hajnalán a szerető pár együtt, egyszerre megy haza.

De éppen a kettészakadás kinja torzítja el az élk arcát, mikor hideg halottjuk a ravatalon fekszik. Hiába csókolják arcát, homlokát, kezét; nem érzi többé. Hasztalan ölelik melengető szeretettel; nem hallja a szív dobogását, nem látja az omló könnyeket. A nyomorban hátramaradót nem vigasztalja; az elhagyott árvát nem gyámolítja. Ez a halálnak az a kegyetlensége, mely kétségbeesjt és a nagy ismeretlen ellen félelemmel vegyes gyűlöletre lázít.

A halál azonban nem enged szóhoz jutni senkit. Zsarnok természetű süket minden jajgatásra s rázhatod öklödet feléje, — azért ridegen mozdulatlanul suhan el édes mindenoddal az örök elválás kietlenébe.

A feltámadás eszméjében az anyag egyformasága győz megint. Ha a mi testünk is úgy összeroskad, mint azé, akit sirattunk; ha a mi lelkünket is úgy szárnyára veszi a tulvilági élet, mint kedvesünkét: a viszontlátás utjába nem áll többé semmi gát. De le kell rólunk előbb foszlani földi porhüvelyünknek. Más szóval: a halálhoz csak halállal férközhetünk.

S ezért van, hogy a mikor félünk a haláltól, oly gyakran óhajtjuk is egyben. A halál, mely kirabol, kincsös bányá, mely ismét gazdaggá tehet. A kit elvesztettünk, azt visszaadja. A kit megsirattunk, annak szellemébe örömének árján olvadhatunk.

— Jövel halál, szeretnék élni már! — sóhajtja a boldogtalan, akinek már halál az élete s a halál életet jelent. Csontváznak füstik rendesen a halált, suhogó kaszával. Pedig nem csontváz a halál; hanem gazdag mező, melyen tovább nyílnak virágaink, csak eltakarja előlünk őket a messzeség köde. Ha majd oda érünk, megpillantjuk a csodásan viruló mezőt és megtaláljuk a balzsamot, mely behegeszti szívünk sebet.

Most a temető ünnepének napján a halálhoz közelebb jut az élet; azért válik a rém szelidebbé s azért tör halottak estéjén a szemek könnyein át az enyhítő mosoly. Ilyenkor az emlékezők égre emelt tekintettel sirnak és a gyászban a fény, a virág uralkodik. A temető magánya ijesztő; a temető eleveisége megnyugtató és reményre gerjeszt. A láthatatlan láncszemek, melyek a sir lakóihoz fűznek, az ünnep hevében áttüzesednek szeretetünk lángjától és a halotti lepelre az élet színét festi visszfényre az emberi láznak.

Mikor aztán ez a hevülés újra lehül, — a halál megint az elérhetetlenség ormára suhan, a honnan irgalmatlanul, hófehéren néz alá vergődő életünk nyomorúságára.

Ugy látom én pedig, hogy a halál nem változik. Csak mi leszünk mások. Mint a hogy nap feljöttéről, nap alkonyatáról beszélünk, holott az örökkévalóság mozdulatlanul lobog a mindenség fölött, csupán a föld, ez a mihaszna porrészt, forog keserű levében.

A jeges halál és a lobogó nap rokonsága: mily képtelen álom! Pedig ez épp olyan közel áll a valóhoz, mint a halálhoz mi állunk, ügyetlenül elmélkedő emberi férgek . . .

Petur.

ex-lex-állapot mennyit ártott a hitelünknek és mindenesetre eléggé jellemző a fölfogásra egy hollandi pénzügyesnek az a mondása, hogy nem lehet bizalma egy olyan ország pénzügyi szilárd-ságában, ahol a parlamentnek egy elenyésző csekély töredéke háromnegyed éven át megtudja akadályozni a költségvetés törvényére való emelkedését és ezzel megbénítja a gazdasági élet minden lényegesebb funkcióját is.

De ha már maga a költségvetés nélküli állapot bizalmatlanságot kelt papiroaink tulajdonosainál, mennyire fokozódik ez, ha tudomásukra jut, hogy még az önkéntesen befizetett adók elfogadását is eltiltottuk? Hiszen még nekünk is el kell ismernünk, hogy ha ez a határozat csak az ország egyötöd- vagy tizedrészében megy is keresztül és tényleg végre is hajtják, a kincstár bevételeiben egy olyan apadás állhat be, amelyet már az egész államháztartási egyensúly megérezhet és amelynek komoly nehézségek lehetnek a következményei. A külföld nem veszi ezt tudomásul, hogy ezt a határozatot csak néhány törvényhatóság hozta, nem kutatja, hogy az az országnak csak egy csekély töredéke, nem törődik vele, hogy azután ezt a határozatot tényleg végrehajtják-e vagy sem, csak magát a tényt látja és konstatálja azt, hogy Magyarországon az adófizetés egyszerűen megszűnt. Csodálkozhatunk-e, ha ilyen körülmények között bizalma meginog, ha a kétségessé vált befektetéseit értékesíteni iparkodik és a papírosok egész tömege önzlik vissza hozzánk? Éveknek és évtizedeknek törekvése és munkássága után tudtuk csak elérni, hogy a nemzetközi pénzpiacra értékeinket nem sorolják már az ekzotikus papírok közé és azok a valódi, reális értéküknek megfelelő helyet foglalták el ott is és most könnyelműen kockáztatjuk ezeknek a törekvéseknek és munkásságnak minden eredményét. Mert ha egyszer a külföld bizalma megrendül, nem elégszik meg $3\frac{1}{2}$ —4 százalékos kamattal akkor, amikor, ha már ekzotikus értékeket akar vásárolni ezek 8—10 százalékos jövedelmeknek. Mi tudjuk, hogy papírjaink belső értékét a most történtek alig változtatják meg és azok a bolgár, szerb stb. értékekkel össze nem cserélhetők, de mit használ, ha az adós a maga értékének jóságát érzi is, ha a hittelező ugyanarról meggyőződve nincsen.

De nemcsak az ország hitelére káros ez a mostani állapot, megérzi ezt a belső gazdasági élet és megsínylik maguk az adófizetők is. A behajtásnak ilyen hosszú időre való felfüggesztésével okvetlenül vele jár, hogy az adónak egy része időközben behajthatatlanná válik. Ha még oly csekély perzentjét teszi is az egésznek, nem szabad elfelejteni, hogy nagy összegeknél már ez is a milliókba mehet és az államháztartásban mégis csak megérzik. Másrészt a magyar ember amúgy sem szívesen fizet, ha nem muszáj, az adót meg éppen gyűlöli. Pedig már most el van terjedve a vidéken a hit, hogy a „balpárt“ kivitte, hogy nem kell többé adót fizetni, nincs már ekzekúció, vigan élhet a magyar. Ha most az adófizetést eltiltó határozatok folytán megtudják, hogy nemcsak hogy nem kell, de nem is szabad, hány kis embernek, hány száz családnak az existenciájába kerül a tücsök nyara, amely alatt elháradják a télire valót?

Minden igaz polgára a hazának tiszta szívből kívánja, hogy elérjük azt, amiért hónapok óta küzdünk és a minek az árát magyaros gavallórossággal bizony már eddig is megfizettük. De ha egyszer vége szakad ennek az áldatlan állapotnak, legfőbb ideje, hogy teljes erőnkön rávessük már magunkat a gazdasági kérdésekre is. Utóvégre a miből élünk kell, az sem az utolsó dolog.

Belföld.

— Nézeteltérések. —

Budapest, okt. 30.

Históriailag is nevezetes pillanat volt az, melyben a tíz napos válság egész anyaga végre a szabad-
elvűpárt elé vonult, egy bizottsági munkát és egy kormányprogram alakjában. Ha csak egy program terjesztett volna a párt elé, annak el- vagy el nem fogadásával megtörtént volna a döntés. Am két javaslat között kell választani s a választás annyival nehezebb volt, mert az egyik: a kilenczes bizottság programja harcot jelent, a másik: a Tisza programja pedig legalább az uralkodóval való egyetértést igéri megteremtteni. Nagy előny szól tehát azon program mellett, amelyik a király jóváhagyásával dicsekedhetik, míg ezzel szemben nagy hátrányt szenved az a program, melyet a király elfogadni legalább idáig nem akart. Jelentékenyeknek kell lenniök a differenciáknak, hogy a vele járó hátrány józan felismerése mellett is ezt az utóbbit: a bizottsági programot támogassuk. Vagy fordítva a tételen: nagyon rossznak kell lennie a Tisza programjának, hogy azt, mint a békés kibontakozásnak a király által felkínált ultimátumát visszautasítsuk.

Vizsgáljuk hát azt a mindenekelőtt tisztázandó kérdést, hogy a kilenczes bizottság programja jogosan elfogadható volt-e és mennyit ér a Tisza módosításaival. Tudjuk, Tisza több pontját törülte vagy megváltoztatta a bizottsági munkalathoz, de e változtatások között közismertességéül fogva legnagyobb jelentősége van annak, amelyik a magyar kommandó kérdésére vonatkozik. E kérdésben Apponyi meg Tisza között kiegyenlíthetetlen ellentét merült fel.

Apponyi tudvalevőleg a vezényleti nyelv megállapítására vonatkozó jogot nem sorozza az 1867: XII. t.-cz. 11. §-ában meghatározott alkotmányos fejedelmi jogok közé, mert e szakasz csak a bels-zervezetet, vezérletet és vezényletet sorozta az ő felsége által intézendő tárgyak közé, de a nyelv jogának kérdése itt még csak nem is érintetik. Ebből az következik, hogy a kommandó megállapításának joga nem felségjog, hanem a magyar törvényhozásnak hallgatólagosan fenntartott joga. Apponyinak ezt a fölfogását már a kilenczes bizottság többsége sem tevé magáévá, mert a többség a nyelv jogot is a 11. §-ból folyó fejedelmi jogok közé kívánta sorozni de ebbe Apponyi nem mehetett bele. Az egyetértés, a béke kedvéért, különösen pedig tekintettel a király ismert álláspontjára, elfogadtak tehát egy olyan formulát, amely se azt nem mondja, hogy a nyelv joga a nemzeté, se azt nem mondja, hogy a nyelv joga a királyé, hanem egyszerűen konstatálja, hogy a vezér- és szolgálati nyelvre nézve fennálló mai állapot az 1867. törvényben szerzett fejedelmi jogok alapján tartatott fenn. Ez a formula tehát — mint Apponyi is bevallja — félmeghajlást jelent, mert legalább a multa nézve kiterjeszti a fejedelmi jogokat a nyelv jogára is; de ugyanazon formula fél fenntartást is jelent, mert nem mondja ki, hogy a nyelv meghatározása az idáig jöhíszemüleg gyakorolt felségjogok alapján a jövőben is gyakorolható. Így aztán ez a pont csakugyan homályos. Se a nemzet, se a király jogait nem domborítja ki eléggé, e helyett a kérdést a jövő számára nyitva hagyja.

Am amit a szavak homályosan vagy kétértelműleg fejeznek ki, határozott jelentőségben állítja azt elénk az intenczió. Apponyi a formula alá azt az intencziót helyezte el, hogy a nyelv joga a nemzeté; Széllék pedig ugyanebbe a formulába azt az intencziót rejtették el, hogy a nyelv joga a királyé. E két, ellenséges intencziót csakis egy homályos, egy kétértelmű formulában lehetett összeegyeztetni. Emiatt aztán a formula, ha úgy vesszük rossz, mert bele lehet magyarázni a rosszat is, de mindenesetre jobb ez a formula, mint a Tiszáé. Mert míg ez a formula elintézetlenül, homályban vagy nyitva hagy egy kérdést és legalább nem köti meg a kezünket a továbbiakra nézve, addig a Tisza módosítása, igaz, őszintén megoldja a kérdést, de úgy oldja meg, hogy a nyelvkérdésből egyszerűen egy új felségjogot teremt és a nyelv jogot egyszer s mindenkorra kiadja a nemzet kezéből a hadur kezébe. Ime ebben van az óriási lényegbeli különbség a bizottság meg a Tisza formulája között, bárha azok szövegileg meglehetősen is hasonlítanak egymáshoz.

Tisza másik módosítása, illetve törlése szintén lényegbe vágó. Tisza ugyanis törli a bizottsági program azon passzusát, hogy „megfelelő átmeneti idő után magyar honosra nézve a magyar nyelv tudása a tisztí kinevezés kötelező alapföltétele legyen“. Tisza e passzusnak nem tulajdonít gyakorlati értéket, nézetünk szerint azonban a törlés éppen azért történik, mert ennek a kikötésnek igenis nagy gyakorlati jelentősége van. A legtöbb és legértékesebb ugyanis, amit ezuttal elérhetünk: a magyar tisztképzés reformja; mert magyar tisztet a magyar szellemet is beviszik a hadseregbe s közelebb hozzák ezt a nemzethez. Igen ám, de katonai tisztképzésre vonatkozó ígéretek úgy érnek igazán valamit, ha ezek teljesítésére nézve garanciát is kapunk, már pedig nincs egyszerűbb és jobb garancia, mint az, hogy katonatiszt a magyar ezredekben csak magyarul tud, magyar honos lehet. Ez a föltétel tulajdonképpen az egyedüli szankció, ez a szankció lenne legugyobb s legértékesebb katonai vívmány. Ennek törlesével a magyar tisztképzésre vonatkozó reformokat a legértékesebb nyomatóktól fesszük meg.

A volt nemzeti pártnak igen számos híve ennek dacára abban a fölfogásban él, hogy mindent összevéve, a katonai program, a melynek keresztülvitelére Tisza gróf vállalkozik, a nemzeti párt harminczesztendő törekvéseinek jelentékeny részét valósítja meg. helyes és következetes tehát, hogy ezt a megvalósítást a volt nemzeti partiak a kormányzó pártban ellenőrizték és szükséges is, mert a nemzeti partiak e belső, e közvetlen ellenőrzése nyújt biztosítékot arra az országnak, hogy ezt a katonaprogramot a kormány végre is hajtja.

Politikai jegyzetek.

Budapest, okt. 30.

Türelmetlenség, melylyel a közvélemény a döntőszót várta és a nagy nyugtalanság, melyet a megoldás késedelme támasztott — véget ért. Most már van reményünk, hogy a politikai válság már most tényleg a kibontakozás útjára jutott és a helyzet, talán már a legközelebbi órákban, de mindenesetre a legközelebbi napok alatt teljesen tisztázva lesz. És minden jel arra mutat, hogy kedvező megoldást várhatunk.

*

A kilenczes bizottság szombaton délelőtt ülést tartott, amelyen egyhangú határozatot hozott. A határozat tartalmát hivatalosan nem tették közzé, de ennek ellenére nyilvánossá lett, hogy a bizottság megmaradt előbbeni álláspontján. Lukács pénzügyminiszter szombaton újra felutazott Bécsbe, hogy ezt a királynak hírül vigye.

*

Héderváry gróf és Lukács pénzügyminiszter kihallgatásai kapcsán a király újabb kihallgatásra rendelte magához Tisza István grófot. Hosszas kísérletezések, újabb beható tanácskozások után a király megbízta — mint azt rendkívüli kiadásunkkal jelentettük — Tisza grófot a kabinetalakítással. Tisza gróf a kihallgatás után kijelentette, hogy a program, melyet a katonai kérdések tekintetében elő fog terjeszteni, a kilenczes bizottság eddigi egyhangú megállapodásainak csak aránylag lényegtelen módosításait igényli. Hozzátette, hogy ő maga fogja kérni úgy a kilenczes bizottság eredeti programját, valamint az ő módosításainak a pártértekezlet elé való terjesztését. Ezt — ugymond — azért kívánja, hogy mindenki hü képet szerezhessen az eltérések mivoltáról.

Abban a helyzetben, mely a kilenczes bizottság legutóbbi határozata után előállott, főképp az ellenzéken kétségenkívül senki sem remélhette, hogy a deszignálandó miniszterelnök — bár sokan még deszignálásra sem számítotak! — ilyen kijelentéssel léphessen a nyilvánosság elé. Elfogadhatatlan tehát, hogy Tisza István gróf egy alig várt sikerrel lép a kormány élére; olyan sikerrel, melyért hódolat illeti a korona fölkennt viselőjét és meleg elismerés a magyar tanácsosokat, akik annak elérésében közreműködtek.

A szabadelvű pártban igen rokonszenvesen fogadták Tisza gróf megbízását és megvannak győződve, hogy a katonai program jelzett módosításaihoz hozzá fog járulni.

Azzal a nyíltsággal, őszinteséggel, mely Tisza István grófot mindenkor jellemezte, kijelentette az új miniszterelnök azt is, hogy ha csalódnék várakozásában és nem sikerülne békés uton elérni a rendes ujonczlétszám és a költségvetési meghatalmazás megszavazását, akkor készen áll arra is, hogy — a parlamentárizmus szellemével megegyező alkotmányos fegyverekkel — harczra szálljon a rend helyreállítása érdekében. Tisza gróf tehát teljesen nyílt sisakkal, előre deklarált és minden oldalról megvilágítando tervekkel, elhatározásokkal lép a parlamenti küzdőterre.

*

A szabadelvű párt kilenczes bizottsága október 27-én ülést tartott, melyen Tisza István gróf, mint deszignált miniszterelnök előadta programját. A bizottság ülése teljesen betöltötte a politikai világ minden érdeklődését. Izgatottan várták: miképp határoz a szabadelvű párt és megvalósul-e végre a békés kibontakozásba vetett remény?

A jelek igen biztatók voltak. A bizottság a programot elfogadta, s a bizottság tagjai

ugy nyilatkoztak, hogy Tisza programja igen kedvező és azt a szabadelvűpárt előre láthatólag magáévá fogja tenni. Azonban már akkor híre járt, hogy Apponyi grófnak és néhány hívének skrupulusai vannak.

Érdekes volt Hieronymi Károlynak nyilatkozata, aki Tisza programját közvetlenül a kilenczes bizottság ülése után így jellemezte:

— Aki néhány hónap előtt azt mondta volna, hogy annyi nemzeti engedményhez jutnak, amennyi a Tisza-féle programban van, azt egyszerűen a bolondok házába csuktuk volna.

*

Forró, nagy napja volt szerdán a válságnak, amikor a hetek óta tartó izgatott várakozás a végsőig feszült. A szabadelvű párt ekkor tartotta értekezletét, amelyen nyilvánosságra került a kilenczes bizottság által kidolgozott katonai program és azok a módosítások, amelyek az azon a designált miniszterelnök, Tisza István gróf javaslatba hozott.

A szabadelvű párt ezen értekezlete helyesléssel fogadta Tisza gróf módosításait, amelyekre nézve az a meggyőződés nyilvánult meg, hogy a program lényegét nem érintik. Az obstruáló ellenzék a vezénnyelv kivételével megkapta mindazt, amit követelt: magyar jelvényeket, magyar tisztképzést, magyar nyelvet a katonai bírásokban és magyar tiszteket. Kétségtelen, hogy mindez nem udvari kegy részünkre, mert mindezekhez a nemzetnek törvényben biztosított joga van. Kétségtelen az is, hogy a magyar szolgálati és vezényleti nyelv ép úgy megilletné a magyar hadsereget, mint a magyar jelvények és a magyar tisztek. De gondolja meg mindenki, hogy e jogaink már a 67-iki törvényekben bennfoglaltatnak, s mégis e jogok közül harminczöt éven át egyetlen egyet sem tudunk érvényesíteni. Most pedig — az egy szolgálati és vezényleti nyelv kivételével — valamennyit érvényesítettük.

Ezeknek megemlézése után, konstatáljuk, hogy a szabadelvűpárt szerdai értekezletén Apponyi Albert gróf oly értelemben nyilatkozott, hogy ő nagyon is lényegesnek tartja Tisza gróf módosításait, amelyekhez nem járulhat hozzá. E nyilatkozat kapcsán politikai körökben úgy vélekednek, hogy Apponyi gróf kilép a szabadelvűpártból. Apponyi grófnak kívül még Ivánka Oszkár szólalt fel a módosítások ellen. A szabadelvű párt értekezlete csütörtökön is folytatta tanácskozásait, amelyeknek során — a többi közt Széll Kálmán és Andrássy Gyula gróf hatalmas argumentumokkal beszéltek Tisza gróf módosításai mellett Rendkívüli nagy lelkesedést keltett a párt csütörtök esti értekezletén Hodossy Imre, a volt nemzeti párt egyik vezérfőnökének beszéde, amelyben Hodossy kijelentette, hogy hozzájárul Tisza gróf módosításaihoz.

A pártértekezlet pénteken tartotta utolsó tanácskozását, amikor a párt egyhangúlag elfogadta Tisza programját. Apponyi is szintén hozzájárult ahhoz, kivéve a 8-ik pontot, mely a nyelv kérdéséről szól. E kérdésben Apponyi fenntartotta akciói szabadságát teljesen.

*

Ő Felsége, a legfőbb hadur ez évi november 15-étől kezdve megszünteti a hadseregben a kikötést és a kurta vasat. Szó sincs róla, a katona-legénység érdekében örvendünk, hogy szakítottak ezzel a brutális hagyománnyal, de büszkeségem, rég megérdemelte a sorsát. Egyet azonban még sem értünk. Miért nem lehet ezt a brutalitást nyomban megszüntetni? miért kell átmenetnek három heti idő? Ez az intézkedés egészen rá vall a híres osztrák czopfra, amitől az osztrák armádia sohasem fog megmenekülni. Az osztrák hadvezetőségnek mindig szokása volt, hogy minden kicsiny dolognak szörnyű nagy feneket kerítsen. Ezt a feneket ez esetben három héttel foldozta meg, hogy annál nagyobb jelentőséget tulajdonítson olyan intézménynek, amit nem most a XX. században, hanem már száz év előtt kellett volna megszüntetni.

A dolog vége azonban az, hogy a hadsereg örökre megváltik egy régi kipróbált intézményétől Szegény kikötés, jámbor kurtavas, három hét multán odaváudoroltok, ahol a vesszőfutás meg a káplárbot alusszák örök álmukat. Requiescant in pace. —

Ujdonságok.

Sz.-udvarhely, nov. 1.

Kölcsey Hymnusa a kath. templomokban. A múlt pénteken Budapesten összeült püspöki konferencián tárgysorozatban kívül a Hymnussal szemben a következő álláspontot foglalták el: 1. A Kölcsey-hymnus ellen hiteltől szempontból kifogás nem tehető. Nem ellenkezik annak egyes kifejezése sem az egyház felfogásával. Az a kifejezés: Megbűnhődte már e nép a multat jövendő — egyszerű metatara, költői hasonlat, mely azt akarja kifejezni csupán, ami tényleg a Hymnus egész szövegének összegezéséből kitűnik, hogy „Uram irgalmaz nekünk, hisz mi már oly sokat szenvedtünk. Szüntesd meg tehát ostorod csapását a jövendőre nézve” stb. Az sem számít, hogy Kölcsey protestáns volt. Mert például a protestáns Bach híres requiemjeit elfogadták a kath. egyházban, mert stilszerű. 2. A Kölcsey-hymnus dala is teljesen megfelel az egyházi énekek fenségének és magasztosságának. 3. Mindezek alapján a Kölcsey-hymnus éneklése ellen a katolikus egyházban kifogás hiteltől szempontból nem tehető, ennél fogva énekelni lehet. 4. Ehez azonban, mint minden énekhez, ha a templomba akarják behozni, a püspöki engedély szükséges. Ami szent kötelességévé teszi minden plébánosnak, hogy ezt az engedélyt a lehető legrövidebb időn belül megszeresse.

Gróf Majláth püspök a pápánál. Lapunknak írják, hogy a pápa tegnap fogadta gróf Majláth Gusztáv erdélyi kath. püspököt, aki már a júniusi konzisztóriumon bibornokjelöltje volt a Vatikánban.

Reformáció emléknap. A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház a reformáció emlékére ma november 1-én d. e. 10 órakor a ref. templomban ünnepélyes istentiszteletet tart. Az egyházi beszédet és imát Vajda Ferencz ref. pap mondja.

Elischer József jubeliuma. Szép ünnepet ülték e hó 26-ikán a nagyszombati tankerülethez tartozó középiskolák tanárai és a főigazgatói székhelyen levő nagyszombati állami főgimnázium ifjúsága: Elischer József főigazgató 20 éves főigazgatói szolgálatának jubeliumát Nagyszombati város hatósága, a Nagyszombati Magyar Polgári Kör, Dal- és Műkedvelőtársulat mind részt vettek e szép ünnepélyen; képviselve voltak az összes egyházak: római katolikus, evang. református, ágostai evangélikus, görög katolikus egyházközösségek, esperesi kerületek képviselői mind ott voltak az ünnepély gyülekezetben. A nagyszombati tankerület tanárai 150 arcképpel teljes, díszes, nagyértékű emlékalbumot adtak át a jubilánsnak; Rombauer Emil brassói állami főreáliskolai igazgató, címz. főigazgató mondott ez alkalommal szép beszédet, míg a nagyszombati állami főgimnázium ünnepélyén Ferenczy István üdvözölte lelkes beszéddel a tanügy érdemes jubiláns harcosát. Elischer József ünnepeltetése alkalom volt még arra is, hogy a nemzetiségek és az államalkotó magyarság közt a békés közeledést elősegítse. Dr. Rosca Eusebius görög keleti szentszéki tanácsos az ünnepélyt követő disztrakción választékos magyarsággal, ritka hazafias hangon szép beszédet mondott. A jubiláns sok szerencsevánatot kapott, többek között Wallasics Gyula közoktatásügyi minisztertől és Zsilinszky Mihály államtitkártól. Városunkból Elischer ünnepélyére, kinek főigazgatása alá városunk középiskolái is sok éven keresztül tartoztak, Dr. Solymossy Lajos kir. igazgató, Solymossy Endre ref. főgim. tanár és Solymossy János gyógyszerész — kinek az ünnepelt apósa — vettek részt.

Kinevezés. A kultuszminiszter Kissné Kisgyörgy Beitát a homoródszentpáli elemi iskolához tanító-nővé nevezte ki.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete Szakáts Zoltán polgármester elnöke mellett 29-ikén rendkívüli közgyűlést tartott. Tárgysorozat rendén tudomásul vette a közgyűlés Udvarhely megye törvényhatóságának azon határozatát, melylyel a város képviselőtestületének az önkéntes adófizetések visszautasítását célzó intézkedését megsemmisítette. Dr. Gyarmathy Dezső volt polgármester ellen, az 1898-ban felvett 24 ezer koronás magas kamatu váltókölcson mintegy 1400 koronát kitevő kamat különbözetért a város által indított és a Curián is megayert pört a közgyűlés Gyarmathy kérésére, azon indokból, hogy a kölcson felvételét éppen a város képviselőtestülete megszüntetni gondolta ki, határozta, s a kamat különbözetet a városi pénztárból kifizetni rendelte. Elhatározta a közgyűlés, hogy a Szabó József tulajdonát képező Kossuth-utcai mintegy 1400 □ öles telnet a felajánlott 18

ezer korona árban, a községi iskola, illetve óvoda telkéhez leendő csatolása végett megvásárolja és utasították a polgármestert, hogy az ez ügyben kötetendő szerződést a december hó folyamán tartandó közgyűlés elé terjessze. Az elemi iskola tantestülete kérésére elhatározták, hogy az iskola berendezését az iskola építése céljából felvett 80 ezer koronás kölcsönből az iskolaszék bevonásával, helybeli iparosok által készítették el. A közgyűlés alig másfél órát tartott.

A Korcsolyázó egyesület ma délelőtt 11 órakor tartja meg Damokos Andor elnöke mellett a titkár irodájában, rendes évi közgyűlését, melyre a tagokat az elnökség ez uton is oly értesítéssel hívja meg, hogy amennyiben azon a tagok az alapszabályokban előirt számban nem jelennek meg, a közgyűlés e hó 8-ikán fog megtartatni, amide a határozatok a tagok számarányára való tekintet nélkül hozhatók meg.

Szent Imre ünnepély. A helyi Róm. kath. főgimnázium védőszenyének, Szent Imre hercegnek tiszteletére f. évi november 5-én a főgimnázium dísztermében ünnepélyt rendez, melyre a közönséget ez uton meghívja az igazgatóság. Az ünnepély műsora a következő: 1. „Szent Imréhez.” Szövegét írta Geréb K. dr., dallamát szerezte Náray Gy. Éneklé az ifjúság vegyes kara. 2. „Ünnepi beszéd.” Tartja Anka János önképzőkör elnök. 3. „Szent Imre herceg.” Zenekísérettel előadják: Brassay Imre VIII. o. t. és Szemlér K. IV. o. t. 4. „Szent Imre.” Jánosy Bélától. Szavalja György Dénes VII. o. t. 5. „Szép Ilonka.” Melodráma. Előadja Láng Árpád VIII. o. t. zongorán kíséri Mild Gusztáv VIII. o. t. 6. „Örült.” Petőfitől. Szavalja Brassay Imre VIII. o. t. 7. „Hegedű duett.” Előadják Grün István VIII. o. t. és Barcsay Béla VII. o. t. 8. Részlet Várady „Iskariot”-jából. Előadja Ferenczy Károly VII. o. t. 9. „Fohász.” Lányi Ernőtől. Éneklé az ifjúság vegyeskar.

Ujtás a dohányjövődék terén. E hó folyamán élelmes ujtás lép életbe a magyar dohányjövődéknél. A „Szultán” cigarettákat, valamint egy új fajta, még eddig ismeretlen nevű cigarettát ugyanis ezentúl szép nyomásu, csinos papirdobozokban és leragasztva fogják árusítani a tözsdékben, mi által a cigaretták szintén sterilizált állapotban kerülnek a nagyközönség elé. A cigaretták daczára csomagolásuknak nem fognak többé kerülni, mint eddig: a „Szultán” 5 darabjának 10 krajczár lesz ezentúl is az ára, míg az újajta szivarkák 10 darabonként lesznek csomagolva s áruk 10 krajczár lesz. 263

Az Udvarhely megyei általános tanítóegyesület „Udvarhelyi járási köre” folyó évi november hó 12-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg Mátisfalván tartja meg őszi rendes közgyűlését, Lázár József köri elnök elnöke mellett. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Jegyzőkönyv- és névsor olvasás. 3. Bizottság kiküldése a pénztár átvételére és átadására. 4. Tanít Demeter Miklós helybeli tanító. 5. A tanítás bírálat. 6. Kriza Sandor kartársunk: „A tanítók és a székelykérdés” című javaslatát ismerteti Vida Mózes. 7. Szaval Keresztes János. 8. Felolvas Veres Ferencz. 9. Gyermek Mihály ismerteti Pallós Albert kolozsvári polg. leányiskolai igazgató javaslatát az erdélyrészi tanítók részére létesítendő „Leányotthon”-ról. 10. Kozma Miklós kartársunk pályanyertes munkájának felolvasása. 11. Indítványok a jövő gyűlés helyének és tárgysorozatának megállapítása. Az egyesületi tagokat az elnökség azon figyelmeztetéssel hívja meg, hogy a hátrálékos tagdíját mindenki hozza magával és fizesse be annyival is inkább, mivel az elnökség a hátrálékosokkal szemben az alapszabályok szigorú alkalmazásához fog folyamodni.

Sudermann Otthonja. Vadász Lajos, a Polgár társulatának eme tehetséges tagja, akit a közönség a maga valóságában a múlt héten színre került Föld színűben, a Dobos-Kovács szerepének alakításában ismert csak meg, e hét szerdáján, nov. 4-ikén, tartja meg jutalomjátékát. Vadász jutalomjátékául Sudermann kiváló szép darabját, az Otthont választotta, mely emlékeztetünk szerint városunkban egyáltalán nem lett bemutatva. Így tehát közönségünk midőn Vadásznak vállalkozását tömeges megjelenésével méltányolja és jutalmazza meg, egyszermind magának szerez élvezetes estét, mivel a németek nagy írójának eme jeles darabja nálunk premier számban is megy. Mi a magunk részéről kész örömezt hívjuk fel a műértő és pártoló közönségünk figyelmét Vadász jutalomjátékára és meleg pártfogására ajánljuk.

A helyi kereskedelmi alkalmazottak vigalmi bizottsága f. hó 7-ikén, szombaton, a Hungária-szálló éttermében tánczcal egybekötött zártkörű Gőre-estélyt rendez. Az estélyt az első zenekar nyitánya vezeti be, mely után lesz szavalat, népdal, szólóének, egy vigjelenet Göréből. A multság 8 órakor kezdődik s a kibocsátott meghívó belépti jegyül szolgál.

Cs. és kir. volapük. A magyar embert, ha besorozzák ujoncz lesz belőle. A vezényleti nyelven a sorozásnak mi a neve? Assentirung. Tehát francia szó. Hát az ujonczot minek hívják? Rekrut-nak. Ismét francia szó. Ha sorozás után felülvizsgálják, ennek Superarbitrurung a neve. Megint francia szó. Aztán ha benn tartották, bevonul a laktanyába. Laktanya—Kaserne Ismét francia szó. A laktanya a helyőrségben fekszik. Helyőrség—Garnison. Ez is francia szó. Ha elkésve vonul be szökevénynek tekintik. Szökevény—Deserteur. Francia szó. Kihallgatásra viszik. Kihallgatás—Rapport. Színfrancia kifejezés. Ott fogságra itélik Fogság—Arrest. Franciaul van ez is. Átadják a porkolábnak. Porkoláb—Profoss. Megint francia szó. A büntetést kiállják, beosztják a századhoz. (Compagnie.) Ott gyakorlatokat végez. (Exercit.) Elsajátítja a szabályzatokat. (Reglements.) Megtanítják, hogyan tagodózik a véderő: hogy a század fölött van a zászlóalj (Batalion), az ezred (Régiment), a dandár (Brigade), a hadosztály (Division), a hadtest (Armee-corps), a hadsereg (Armee.) Megtanulja, hogy a parancsnok, Kommandant, a segédtsz. Adjutant, a tizedes, Corporal, a hadnagy, Lieutenant, a tábornok, General. Bevezetik elemeibe a harcászatiakat: Taktik. E révén megtudja, hogy az őrzőpatrouille, az őrszem, Vedette, a hadoszlop, Colonne, a terep, Terrain, a hadoszlop élé, Tété, a hadoszlop vége, Queue. Mire a francia szavak e csinos tömegével megismerkedett, következik a magasabb avatás. A kezébe adnak egy szuronyt, Bajonette. A puskába töltényt rakatnak vele, Patrone. Sortűzet ad, Salve. Disztűzet is, General-Decharge. Aztán a diszvonulást gyakorolja, Defilurung. Hogy taktusban lépjen, arról gondoskodik a dobos, Tambour. Ha elvétí a lépést, tarkón vágja az altiszt, Charge, vagy hátbaüti a tiszt, Officier. Mire hazaér ép bórrel, megessi, az ebédet, Menage, ha pedig rosszul lett a fáradtságtól, beteg jelent, Marode. Délután pihenőt kap s este kilenc órakor ágyba küldi a takarodó, Retraite. De már hajnalban felriasztja álmából az ébresztő, Reveille. Hamarosan magára veti az egyenruhát, Montur. És beáll a sorba, Front. Mert így kívánja a fegyelem, Disciplina. Utközben persze felebbvalóit katonásan üdvözl, salutirt. Kivált a tiszti rangban levőket, Gagisten. S ezek közt is e harczoló állománybelieket, Combattanten. Így jut el arra a helyre ahol a csapat (Truppe) rendszeren gyülekszik (rallirt). Futólépésben tartozik oda igyekezni, ha megharsan a riadójel, Allarm-Signal. Egyébként használhatja a rendes menet-ütemet, Marsch-Tempo. A sorba állva, megvizsgálják rendben van-e a felszerelése. A köpönyege jól van-e göngyölve, Bandulíe. Nem rongyose a zsinórzata, Passepoile, a hátán jól ül-e a borju, Tornister. Nem folto-e a zubbonya, Blouse. Aztán újra tanulni kezd fontosnál fontosabb dolgokat. Például azt, hogy hányféle a fegyvernem. Van gyalogság, Infanterie, lovasság, Kavallerie, tüzérség, Artillerie, utászcsapat, Pioniere. hadiszekerész, Train, háditengerész, Marine. A gyalogságnál megmondják neki, hogyan kell a terepet felderíteni, Terrain éclairir, miként kell tájékozódni, sich orientieren, az ellenséget megfigyelni, observiren, helyrajzot készíteni, skizziren, szemmérték szerint távolságot becsülni, Distanz schätzen. A lovasságnál megtudja, hogy az idomítatlan ló, Remonte, a század pedig nem Compagnie, hanem Escadron. A tüzérségnél megtanulja, miként kell egyes ágyuval (Kanone), vagy egész üteggel (Batterie) állandó erődítményeket (permanente Fortifikationen), halomra löni (bombardiren.) Ugyanott megtanulja azt is, mi a Sprangel, Lafette, Brisanz, Rasanz, Bastion, Donjon, Cunette, Kasematte. Az utászoknál fontos, hogy jól tudjon építeni hadihidakat, Pontons. A tengerészeknél megismeri, mi a Korvette, Fregatte, Momitor, Flottille, Eskadre, Commodore, Admiral. A szekerészknél a hadi fuvarozás szent titkaiba avatják be; nevezetesen abba, hogyan mozog az élelmiszerek társzekereinek vonala (Proviant-Colonne), a hadműveleti alapon (Operations-basis,) az egyes állomásokig (Etappen). Mindezt bekében a hadgyakorlatok révén (Manöver) sajátítja el, hogy mozgósítás esetén (Mobilisurung) meg ne akadjon fuvarjával holmi szűk utvonalakon (Defilé), hanem tudjon belőlük okosan kibontakozni, Debouchiren. Ennyi mindenfélét kell megtanulnia a katonának (Soldat) mielőtt tartalékba kerül (Rezerve) vagy rokkantá válik (Invalide). (Vészi után.)

A Marostordamegyei Ált Tanítótestület folyó hó 4-ikén ünnepli meg 25 éves évfordulóját. Ez alkalomból Marosvásárhelyt a megyeház dísztermében ünnepi közgyűlést tart, melyre az elődsége közönséget ez uton is meghívja.

Háziipari cikkek kiállítása. Két karácsonyi vásárt rendeznek az idén. Az egyik Budapesten a régi országház épületében december hó 1-én, a másik Szegeden december hó 15-én nyílik meg. A tárgyak szállítására 50 százalék vasuti kedvezmény van biztosítva. A kiállítók térdíjat nem fizetnek. A tárgyakat elárusítják s a pénzt a kiállítóknak levonás nélkül megküldik. Akik érdeklődnek ez iránt, forduljanak a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamrához, mely a tudnivalókat és a bejelentési ivateket azonnal megküldi.

Építsünk Székelyudvarhelyen templomot. A közművelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyház-község előjárósága a következő kegyes adományokat vette és hálás köszönettel nyugtázza: A magyarországi unitárius egyház 1903. évi segélye 400 kor. Nagy Elemér 309. sz. gyűjtőívén: Nagy Elemér 10 kor., Özv Nagy Tamásné 5 kor. Együtt 15 kor. A 285. sz. gy. íven Becsek Aladár 10 kor. Bardocz Gyula 427 sz. gy. íven: Bardocz Gyula 1 k, Bardocz Gizella, Bardocz Zoltán 50—50 fill. Fgyütt 2 kor. Gyűjtő ív nélkül Cségyi László 10 kor. Az Udvarhelyi Zálogkolcsón intézet és

betéti pénztár 10 kor. A 383. sz. gy. íven: Gaál István 6 kor. A 174. sz. gy. íven: Józsa Péter 2 kor. Pap Gergely 403. sz. gy. íven: Pap Gergely, Klein Zsigmond 5—5 kor., Haberstumpf Károly, Weisz Herman 3—3 kor. Ferencz György és neje, Hein Pál, Bálint Gyula 2—2 kor. Brok Lajos, Brok Lajosné. Nagy Mózes, Barkóczi Endre, Kézsmárki Ákos, Pálfi Lajos, Izrael Samu, olvashatatlan, Mandel Jenő 1—1 kor., Nagy Béni 50 f. Ambrus Aronné, Ábrahám József, Rosenbaum M., Szakács Mózes, Osváth Péter 40—40 f. Szalai Albert id. 30 fillér. Együtt 33 kor. 80 f. Az 1—XXI. közlemény összege 3989 kor. 59 f. A közlemény összege 488 kor. 80 fill. — Összesen 4478 kor. 39 fillér.

A székelyek kalendáriuma. A Székelyegyesületi képes naptár és évkönyv az 1904-ik évre rendkívül gazdag és értékes tartalommal jelent meg *Benedek Elek* szerkesztésében. A lefolyt esztendő minden nevezetes eseményét megtaláljuk benne, a képek egész tömegének kíséretében s e mellett az érdekes és hasznos olvasmányoknak valóságos tárháza e naptár. Nagy tanulsággal olvashatja a gazdaközönség a Székely gazda és Székely gazdasági tudnivalók vannak összegyűjtve. Végül nagy gónddal szerkesztett Székely név- és czimkönyv van, melyet különösen ajánlunk a székely közönség figyeimébe. Valóban kívánatos, hogy a székely nép e régi jó barátja minden székely ember házában szívesen látott vendég legyen.

Megtámadott rendőr. Dobai Ferencz rendőrnek a mult vasárnap könnyen végzetessé válható kalandja akadt. Dobai ugyanis, amint vasárnap délből Dobó községből jött Székelyudvarhelyre két ember megtámadta, zubbonyát letépték és alaposan helyben hagyták. Az ismeretlen tettesek ellen a nyomozás megindított.

Piaci árjegyzék. Az elmúlt hét keddjén a piaci árak a következők voltak: Tiszta buza hektoliter kor. 12.50. Elegy buza 10.10. Rozs 8.50. Tengeri 9.50. Zab 4.50. Árpa 8.50. Burgonya 2.50. Alma 2.—. Körte 5.50.

Tűzoltói zárógyakorlatok. Az önkéntes Tűzoltóegylet ma vasárnap délelőtt 9 órakor tartja meg a Polgári önképzőkör nagytermében évi rendes közgyűlést és délután 2 órakor a fapiacz-téren évszázó gyakorlatot tart.

Üsző árverés. Gazdálkodással foglalkozó olvasóink figyelmét felhívjuk vármegyénk gazdasági egyesületének nov. 3-án Székelyudvarhelyt a vásártéren d. e. 10 órakor tartandó üszőárverésre. Eladásra kerül első rendű tenyésztojástól vásárolt 12—15 drb. 2—4 éves üsző, melynek vételára négy utólagos részletben 2 év alatt lesz megfizetendő.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A székelyudvarhelyi ev. ref. templom kijavítására a helybeli nemes timár társulat 100 koronát adományozott. Eddigi gyűjtésünk 1093 korona. Együtt 1193 korona. Fogadják a nemes társulat e helyen is az ev. ref. egyház hálás köszönetét. Székelyudvarhely, 1903. okt. 31. *Vajda* Ferencz ref. pap. *Kovács* Dániel pénztárnok.

A szerencse árjában. A szerencse hullámzása hasonlít a patak áldást hozó folyásához, mely ellátja a partmentét a létfontosságához szükséges életnedvvel. A szerencse folyása is szerencsét hoz azoknak, akik a szerencse partján várják az áldást hozó vagyont. Csak ki kell vetnünk hálónkat és idővel beleakad a szerencse hullámai között a létfontosságához szükséges kincs, melyre mindnyájan vagyakozunk. Az osztályosors-játék minden egyes húzása ilyen hullámzást mutat, mert bármely húzásnál sok és igen nagy nyeresémet juttat a játék folyása a szerencsés nyerőknek. Csak kitartással kell várakoznunk míg a szerencsét a hálónal kiemelhetjük s akkor éppen oly örömmel élvezhetjük s akkor éppen oly örömmel élvezhetjük a, nagy nyereseményeket, mint azok a szerencsés játékosok, akik rövid ó hónap alatt a 600 000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és több nagy nyeresémet nyertek Török A. Tsa bankházában, Budapest, Teréz-körút 46/b. szám alatt. A sorsjegyvásárló közönség bizalommal vásárolhatja a sorsjegyeket e szerencsés bankházban

Színházi hét.

Sz.-udvarhely, okt. 31.

Folyó október hó 24 ikén *Niobe* operett volt műsoron, melyet Pásztor Árpád és Stoll Károly alakítottak át a hason című angol bohózatból. A szövegben itt csak annyi eltérés van, hogy hősei nagyobbbrézt pattogó jámbusokban beszélnek s a derűs elemet nem a szövegíró, hanem *Szepesi Szidi* hozza a színpadra, aki páratlan kedélyességgel játsza a czimszerepet. Dalait, játékat — noha a táncz elmaradt — zúgó tapssal jutalmazta a meglehetősen telt ház közönsége. *Kendi* Boriska kisebb szerepében több sikerrel játszott, mint énekel, amibe neki egyébiránt nincs is hivatottsága. Jó volt *Kemény* Lajos, kinek erőteljes bariton hangját már alkalmunk volt kiemelni, amivel a technikai tudást és fejlett ritmikai érzéket pótolni tudja. Kellemes hangján azonban sokat ront, hogy mozdulatai, gesztusai nagyon sablonszerűek. *Szőregyh* Gyula a gazdag társulati igazgató alakításában igyekezett bebizonyítani ábrázoló tehetségének erejét.

Vasárnap, 25-én, *Bob herceget* ismételték meg közkívánatra, *Pálfi* Ninával a czimszerepben. *Pálfi*

Nina ez alkalommal ugyanazon kedvességgel játszotta meg ezt a subtilis szerepet, mint a mult héten, amelylyel aztán újra meghódította magának a közönséget. Az első felvonásban alig keltett komolyabb emócióit, amit a Bob elkapott belépő dalának tulajdonitunk be, azonban ez egytől eltekintve, oly szépen rajzolta meg a kis herczeg igazságnak megnevelel történetét, annyi belső érzéssel és lendülettel énekelte, hogy a közönség perczeig tartó tapssal ünneplte a művésznőt. Méltó partnere volt *Szepesi Szidi* mint Annie és jogosan osztozkodott vele a sikerben. *Rátkai* Pomponiussa ez alkalommal fáradt volt, s a Holló legendájában egymásra halmozta a sok giksztet.

Hétfőn, 26 ikén, közkívánatra *Veró György* zamatatos magyar operettjét: *A bajuszt* ismételték meg. Az Amália szerepében *Pálfi* Nina a mult alkalommal már megnyerte a közönség osztatlan tetszését, amiről bizonyosságot tett az a szívélyes óváció, amelyben ez este neki része volt. Játéka telis-tele volt fiom nuanczokkal, nemesen előkelő művészi mozzanatokkal. Minden egyes énekszámát, játékaival érdekessé tudta tenni, míg a második felvonásbeli kerti jelenében valósággal megbűvölte a hallgatóságot: az egyszerű kis „bárány dalt“ olyan poetikusan, annyi kedvességgel és hatalmas technikával énekelte. *Kemény* Lajos ez alkalommal is jó partnere volt, míg *Kendi* Boriska mint Rozina, a megtestesült kedvesség és grácia volt. A többi szereplő közül *Vadász, Szőregyh, Szabolcsiné, Szatmáriné* érdemelnek említést. Külön említjük meg *Rátkait*, aki a János huszár szerepében méltán nyerte ki az ismételt elismerő tapsot. Az ensemble jó volt, s a zónaelőadásnak nem volt meg a maga saját külön jele.

Kedden, 27-ikén, Malonyai Dezső és Kemechey Jenő színműve: *A föld* volt műsoron. A föld szerzői nem akartak modernnek lenni. Nem keresték subtilis hatásokat, amelyekben a tulfinomult idegzet annyira gyönyörködik. Nem voltak misztikusok vagy szimbolisták. Nem vitték hangulatabereket a színpadra, akik anal zálják egymást. Ami a darabban lényegileg történik, az mind erő, szenvedély, igazság, amint hogy erő és igazság van a földben is, melyről irtak. A magyar gazdasági élet legnagyobb problémáját, a föld kérdést állították a néző elé. Hogy ez a kérdés tényleg a legnagyobb, legégetőbb, legfontosabb minálunk azt senki sem tagadja. Dobos Kovács József (*Vadász* Lajos) ez a furfangos agyafurt és megfogadott paraszt szenvedélyes harcot viv a földbirtokaiért. Minden eszköz jó neki, minden módot felhasznál: veszteget, csal, töltéseket épített hibásan. vizáradást hoz az egész környékre, csak minél több földet tudjon összeharászolni. Ez a harc minden piszka és szennye mellett sem nélkülözi egészen a tragikus elemet. Dobos Kovács Józsefet, ki kétségbeesetten védekezik idegen befolyások, urak ellen, a maga önző szenvedélye szörnyű túlzásokba viszi, azért áll vele szemben *Vékey György* (*Szatmári*), ugyanabból a vérből való vér, aki szintén azzal kezdi a maga szerepét, hogy visszavásárolja az ősi földet az idegentől. Az erős, megvesztegethetlen ellenféllel szemben Dobos-Kovács akaratereje megtörik, mivel itt a pénz nem segít. Miután a szerzett vagyonaóról felesége (*Bánházi* Teréz) s leánya (*Hervai*) megtudják, hogy azt összeharászta az öreg, elfordulnak tőle. E felett, meg a birtoktól való megválás félelmétől Dobos-Kovács öngyilkossági kísérletet követ el, ami nem sikerül, de ami meghozza neki a tisztulást, s ígéretet tesz a birtokok kieszatására. A büszke parasztot *Vadász* Lajos megkapó drámai erővel rajzolta meg, s a teljes hivatottságot igénylő szerepében a szó szoros értelmében remekelt. Csak most ismertük meg *Vadászt*, amidőn olyan szerephez jutott, melyben drámai erejét a maga valóságában mutathatta be; teljes ismerésre méltó munkát végzett, amiért aztán a közönség részéről teljes méltánylásban is részesült. *Bánházi* Teréz, mint Zsuzsa tünt ki és kellemes organummal, szép megjelenésével és nyugodt játékaival jó partnere volt *Vadásznak*. *Sz. Hervai* E a Klári leányzó lehetetlen szerepével próbálkozott meg, s ha a hallgatóságot csak helylyelközzel tudta felmelegíteni, az a szerep és nem az ő hibája volt. *Szatmári* mint Gedeon tul feszes volt, s ugy járt-kelt, mintha kothornust öltött volna magára. *Pokrányi* Judith a Juliska, *Horthi* a Bóday szerepében jók voltak, míg *Kendi* Boriska a Susanne szerepében újra végtelenül szeretetre méltó volt. *Rátkai* mint Marosi excellált. Fel kell említenünk még *Keményt*, mint Bodza Jánost, *Szabó* Ferenczet mint obestert, kik szintén hozzájárultak a darab sikeréhez.

Szerdán, 28-án *Casanova* ment. A darabot már ismeri a színházjáró közönség. *Casanova* a 18 ik század egyik legnagyobb kalandora és nőcsábítója volt, kinek kötetekre rugó csiklandós élményeiből könnyen merithetett a szerző. Faragó nagy színpadi jártassággal aknáza ki belőle az érdekes és mulattató jeleneteket. Sajnos, hogy az előadás összességében nem üti meg a mértéket, mivel a darabot lassu tempóban vitték, gyenge őszjátékkal. A darabban pompás szerepe van *Szepesi Szidinek*, s az ő kedvének derűje elárasztotta a nézőteret. Kaczér és csábító volt az előjátékban, mint a sátán felesége; odaadó és gyöngéd a másodikban, s legfőképpen mint Pompadour márkiné vált ki, melyet pompás interpretációban mutatott be. Kellemes lágy hangjával, csillogó koloratúrájával egyaránt hatott. *Szőregyh* Gyula a czimszerepben jó volt, habár helyenként

monotonná vált és nem nyújtotta azt az illúsiót, amit egy híres nőcsábítótól várna az ember. Jók voltak Szabó a sátnak, Kemény Lajos Pietro szerepében. Külön említjük fel Kendi Boriskát, aki kellemes meglepetésben részesítette a közönséget: ez este is egy balettet mutatott be teljes precizitással.

Csütörtökön, 29-én, Gorkij Maxim *Éjjeli menedékhelye* volt műsoron. Gorkij darabja megdöbbentő igazságaival és dermesztő realismusával hatott. Az éjszaka sötét, züllött, szennyes és rongyos alakjai, amint abban a lebuiban filozofálnak az életről, minden szavuk duzzad az erőből, túlrad az igazságtól, az igaz, helyenként a szépség rovására. A fővárosi élet földalatti életéből ez a kép így kiragadva és szinpadra hozva, kétségen kívül egészében véve viszsztatizáló látvány, amelyet itt künn az életben magunk körül szétnézve is lehetetlen meg nem látnunk. Az alakok mindig egyek, a helyzet is ugyanaz és ez az élet folytatódik napról-napra megszakítás nélkül legfontosabb csak a nevek változnak. Az éjjeli menedékhely nem szindarab a dramaturgiai szabályok értelmében, de Gorkij a nyomor legsötétebb képeinek festésével az emberi érzések fölkelését célozta és célját csak úgy érthette el, ha a tömeget állítja előtérbe. Mondhatnók azt, hogy az a pálinka apothéozisa. A darabnak a függöny leeresztésével nincsen vége, csak tanulsága. A függöny a szinpadon gördül le, de a darab maga tovább él és fejlődik az életben. A darab előadása egyike volt a jobbaknak, legfontosabb helyenként gyorsabb tempóban lehetett volna vinni. A gazdagság illúziójánál sokkal nehezebb a nyomor illúzióját adni, amához csak káprázatos külsőségek kellenek, amelybe — az élet mutatja — a parvánuk is oly hamar betalálják magukat, míg ehhez átérés és művészi érzék kellenek. Éppen ezért a darab valamennyi szereplőjét együttesen kell megdicsérnünk, mivel ez utóbbi kellék általános volt. Szöveg a színészt kifogástalanul, hatáson játszott, Bánházi Teréz az asszonyi szenvedélynek olyan variációját mutatta be, mely meglepett, Hervei E, mint Natasa, Sopronyi, Pokrányi Juczi, Kemény, Vadász, mind hozzájárultak a drámai erőhöz, míg Rátkai a báró szerepében kabinet-alakítást nyújtott.

Tegnap pénteken, ifjúsági előadásul *Bánk bánt* adták; ma este *Postásfiú és a huga* énekes bohózat ujdonság van műsoron. (r.)

Legujabb.

— Fővárosi tudósítónk távirati jelentései. —

Budapest, okt. 31.
(Érk. délután 4 ó.)

Tisza gróf Bécsben.

Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnök tegnap péntek este Bécsbe érkezett. Az éjszakát a Bankgassei palotában töltötte.

Ma délelőtt hosszasan tanácskozott Körber osztrák miniszterelnökkel és Goluchowszkiival, mielőtt a királyhoz kihallgatásra ment volt.

Egy lap tudósító azon kérdésére, hogy teljes-e a kabinet a következőket jelentette ki:

— Nem teljes. A király személye körüli miniszteri tárczát valószínűleg egyelőre magának tartom, de hiszem, hogy rövid időn belül, ez is eldől. Ez különben teljes Ő Felsége óhajától függ.

Az államtitkárok kinevezésére vonatkozólag kijelentette, hogy a lapok kombinációi még koraiak, mert végleges megállapodás valamennyi államtitkári állásra még nincsen.

A kormány munka-programja.

Gróf Tisza ama kérdésre:

— Mi lesz az új kormány munka-programja? — a következőleg válaszolt:

— Erre ma még nem tudok precizzen válaszolni. Az első mindenestre a kormány programja lesz, mely fölött azt hiszem, a vita csak egy néhány napig fog elhúzódni; azután elnök választás következnek; ennek megtörténte után fogom az indennitásra vonatkozó törvény javaslatot benyújtani.

Tisza gróf a királynál.

Bécsből félhivatalosan jelentik: Ő Felsége ma délelőtt 10 órakor fogadta Tisza miniszterelnököt külön kihallgatáson, melyen Tisza jelentést tett az egyes miniszteri tárczák betöltésére, melyet a király kegyesen elfogadott.

Az új miniszterium.

A mai kihallgatás rendén a király a következő listát fogadta el:

Miniszterelnök, belügy és király személye körüli: Gróf Tisza István.

Pénzügyminiszter: Lukács László.

Igazságügyi miniszter: Plósz Sándor.

Honvédelmi miniszter: Nyiry Sándor.

Kereskedelmügyi miniszter: Hieronymi

Károly.

Kultusz miniszter: Berzeviczy Albert.

Földmivelésügyi miniszter: Tallián Béla

Horvát miniszter: Cseh Ervin.

Ujabb távirat szerint az államtitkári állások betöltésére vonatkozó diszpozíciók valószínűleg még ma megtörténnek

Az új miniszterek kinevezését a hivatalos lap keddi száma közli egyidejűleg a régi kormány felmentésével.

Tisza Budapesten.

Tisza gróf most délután visszautazott Budapestre s még ma este megjelenik a szabad-
elvépártkörben.

Apponyi lemondott.

Apponyi gróf tegnap este levelet intézett Tallián elnökhöz, kérve, hogy a Ház legközelebbi ülésén bejelenteni, hogy lemond a Ház elnökségéről.

Apponyi elhatározását kevés kivétellel mindenki őszintén sajnálja, habár a lemondás híre nem jött váratlanul.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.
Telefonszám: 14.

DERZSI ÁRPÁD

épület- és diszműbádogos
SZÉKELYUDVARHELYTT

Elvállal minden e szakmába vágó épület- és diszmű bádogos-munkákat, mint: Toronyfedés, tetőfedés, lefolyó csatornák, fedél kímászó- és diszablakokat, fürdőkádak és jég szekrényeket; raktáron tart: konyhaberendezési és háztartási cikkeket. Költségjegyzékkel és rajzokkal teljesen díjmentesen szolgálok.

A nagyérdemű közönség pártfogását
• kérve, vagyok teljes tisztelettel •

DERZSI ÁRPÁD

bádogos-mester.

Elismert legdivatosabb Női Kalapok nagy választékban

Barcsay Károly

női- és férfidivat áruház
SZÉKELYUDVARHELYTT (Főtér.)

Személyesen tett bevásárlásaimról visszatérve, üzletemet a legújabb divat szerinti

ujdonságokkal

láttam el úgy a női, mint a férficzikkékben, s mielőtt őszi és téli bevásárlását a n. é. közönség megtenné, kérem úgy a szolid árakról, mint a cikkek jóságáról meggyőződni sziveskedjék. Becses pártfogást kér mély tisztelettel

Barcsay Károly.

Szolid és Divatcikkek
olcsó árak! nagyraktára

Alapos ZENEOKTATÁS!

Zongorán, czimbalmon, hegedűn, ceterán, valamint műéneket legjobb módszer szerint tanít

Baku Katalin okleveles zenetanító
Székelyudvarhelytt, Árpád-utca 8. 265

Műének és hegedűjáték tanításra, ha tömegesen jelentkeznek, igen mérsékelt árak alkalmazhatók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

női kalapok diszítésével

gyermek fővegek és székely főkötők készítésével a legújabb divat szerint

mérsékelt árakban

ezentul is foglalkozom, és szives pártfogásért esedezem mély tisztelettel

Kassay Ágnes

Simó János ur lakásán.
Kossuth-u. 18.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében a VIII-ik közegészségügyi körorvosi állomás lemondás folytán üresedésbe jött.

Ezen körhöz Szentgyházás és Kápolnás-Oláhfalú, Lövete és Homoród-Almás községek tartoznak Szentgyházás-Oláhfalú központtal, a hol az orvos köteles lakni.

Fizetése évi 800 korona és természetbeni lakás. A mennyiben a Homoród fürdőn teljesítendő körorvosi teendőkkel is megbízatik, azért 400 korona tisztelet díj jár.

Az orvosi rendelvények, valamint a műtétek díjai is szabályozva vannak 1 koronától 10 koronáig, vagyontalan betegek díj nélkül kezelendők.

Járvány kiütése vagy hivatalból tett kiküldetésnél a körorvost díj nem illeti, csak természetbeni kiszolgáltatandó fuvar vagy annak ára kilométerenkint 20 fillér. A körorvos köteles leendő havonként és félénként a járási orvoshoz egészségügy jelentést és kimutatást beküldeni.

A pályázni kívánók felhívattak, hogy az 1876. évi XIV. t.-cz. értelmében felszerelt folyamodványukat 1903. december hó 1-én déli 12 óráig alóli járási főszolgabíróhoz adják be.

Székelyudvarhelytt 1903 október 21-én.

Demeter Lőrincz
főszolgabíró.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy Székelyudvarhelyen (Kossuth-u. 56. sz. a.) a Pannajoth-féle háztan fogászati műtermet rendeztem be.

Melyben nemcsak fogorvosi munkákat, hanem minden fogtechnikai munkát is, u. m. fogsorok betételét, csapfogak és aranykoronák elkészítését, valamint régi, vagy eltörött fogsorok kijávitását pontosan és jutányos árban eszközölöm.

Együttal tudatom a tisztelt közönséggel, hogy állandóan ide telepedtem le. Rendelési óráim: d. e. 10-12. d. n. 2-4 óráig

Tisztelettel **Dr. Kovács Géza**, orvostudor.

Kitünő szabás és jó munkáért kezeség vállalatik

Uj

Divatos

férfi és gyermekruhák

készítetnek legjutányosabb árakban az őszi és téli idényre, dús választéku hazai és külföldi posztókból

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA
férfi- és női-divat üzletében.

Sz. 4657—1903.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbíróóság mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Székelykeresztúri első takarékpénztár csódtömege végrehajtónak Vas Andrásné s társai végrehajtást szenvedők elleni 320 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykeresztúri kir. járásbíróóság) területén levő csóbi 47. számú tjkvben foglalt 268—365a., 470, 582/2, 583, 641, 659/2, 764/2, 987/2, 995, 999, 1047, 1048, 1091, 1171/2, 1282, 1377/2, 1191, 1192/1, 80, 81/1, 1036, 670/2. hrsz. ingatlanok egy tömegben 629 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi december 16-ik napján d. e. 9 órakor Csób község házánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi XL. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság, mint tlkvi hatóság.
Székelykeresztúr, 1903. október hó 15. én.

Veress, kir. albiró.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik kőszvényél, csúznál és meghüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Raktár:
Nagysolymosi **Koncz Armin** gyógyszerertárban Székelyudvarhelyt.

Sz. 1022—1903. vgh.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó köz-hírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróóság V. 598/2. 1903. polg. sz. végzése által sz.-udvarhelyi Zálogkölcson intézet és betéti pénztárnak, képviselve Gyarmathy Ferencz ügyvéd által, k.-keményfalvi Györfal István és neje Csikmántori Anna és fenyédi Sándor Jovákhim ellen 140 k, 40 k, 10 korona tőke s járuléka iránti ügyben alpereseknél K.-keményfalva és Fenyéd községben összesen 898 koronára becsült következő javai u. m.: Egy viseltes 3 fiókos kaszten, egy festett ágy fa, egy kopott tálas, egy lánczos fali óra, egy kopott 2 fiókos, 4 szegű asztal és még 6-tól 16 tétel alatti ingók előbb K.-keményfalván délelőtt 9 órakor két alperes házánál, és délután 1 órakor Fenyéden Sándor Joákim házánál 1903. november hó 27-én nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alól is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-udvarhelyt, 1903. okt. hó 24-én.

Biró Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 1069—1903. vh.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróóságnak V. 704/2. 1903. polg. számú végzése által székelyudvarhelyi Zálogkölcson intézet és betéti pénztárnak képviselve ügyvéd Gyarmathy Ferencz által, bethlenfalvi Soó György és neje László Borbára és Soó István ellen 280 kor. tőke s járuléka ügyében, alpereseknél Bethlenfalva községben összesen 952 koronára becsült következő javai u. m.: Egy 3 fiókos kaszten viseltes, egy kopott kanapé, egy sárga kopott ágy fa, hat drb. párna gyoics hajjal, egy derekaly szöttes hajjal ellátva, és 6-tól 11 tétel alatti ingók Bethlenfalván, rendre, alperesek házánál 1903. évi november 14-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alól is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Székelyudvarhelyt, 1903. okt. hó 22-én.

Biró Sándor,
kir. végrehajtó.

Kiváló szerencse Töröknel!

Fölülmulhatatlanul

kedvez főárudánkunk a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagybecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** kor. nagy jut. az 57080. sz., a **100.000** kor. főny. a 74366. sz., a **90.000** kor. főnyereményt a 109708. sz. sorsjegyre és ezeken kívül még egyéb sok nagynyereményt.

Ajánljuk enuelfogva, hogy a világ legesélydusabb sorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à

80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,

1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,

8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.**

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75, kor. 150, $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50, kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ " " " 3.— " 6.—, $\frac{1}{1}$ " " " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni

Török A. és Társa

bankháza BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a. II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levárandó.

TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ 1 oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küld-ni. Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén) } A nem tetsző töröndő

Pénzt
cím